

# **Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (Handreiking)**

© 2018. Ons Middelbaar Onderwijs Tilburg

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ons Middelbaar Onderwijs.



## **Inhoudsopgave**

|                                                                                      |          |
|--------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| Hoofdstuk I Begripsbepalingen                                                        | p. 5     |
| Hoofdstuk II Betrokken personen ZuidWestHoek College                                 | p. 6     |
| Hoofdstuk III Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld<br>en kindermishandeling | p. 7-13  |
| Afwegingskader                                                                       | p. 10-13 |
| Hoofdstuk IV Melding bij Veilig Thuis                                                | p. 14    |
| Bijlage Signalenlijst huiselijk geweld/ kindermishandeling<br>(12-18 jaar)           | p. 15-17 |

## Hoofdstuk I Begripsbepalingen en afkortingen

### Begrippen:

- a. **huiselijk geweld:** lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld of bedreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring.<sup>1</sup>
- b. **kindermishandeling:** elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.<sup>2</sup>
- c. **acute onveiligheid:** een persoon verkeert in direct fysiek gevaar, waardoor diens veiligheid de komende dagen niet gegarandeerd is en dat direct bescherming nodig is.
- d. **structurele onveiligheid:** als in gezinnen of huishoudens sprake is van zich herhalende of voortdurende onveilige gebeurtenissen en situaties.
- e. **leerling:** iedere persoon aan wie het ZuidWestHoek College zijn professionele diensten verleent en die is ingeschreven als leerling op school.
- f. **ouder:** de ouder of ouders dan wel de voogd of voogden die het ouderlijk gezag hebben.

### Afkortingen:

- A. **SOT:** School ondersteuningsteam. Een team van betrokken externe experts van de school, die tweewekelijks bij elkaar komen om de school van advies te voorzien. Betrokken partijen zijn: leerplicht, Team Jeugd (gemeente Woensdrecht en Bergen op Zoom), samenwerkingsverband Brabantse Wal, GGD West-Brabant, Jongerenwerker van de gemeenten Woensdrecht en Bergen op Zoom, schoolpsycholoog van Mentaal Beter en de preventiemedewerker Jeugd van het steunpunt Brabantse Wal.

## Hoofdstuk II Betrokken personen ZuidWestHoek College

Binnen het ZuidWestHoek College is ervoor gekozen om één functionaris aan te stellen als aanspreekpunt voor de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Het aanspreekpunt voor het ZuidWesthoek College is mevrouw Karen van Hese, ondersteuningscoördinator. Zij is aanspreekpunt voor alle betrokken partijen, zowel intern als extern. Wanneer de meldcode wordt doorlopen, stelt zij te allen tijde de betrokken teamleider(s) van het ZuidWestHoek college op de hoogte. Tevens wordt de directeur van het ZuidWestHoek college op de hoogte gesteld wanneer er wordt overgegaan op het daadwerkelijk doen van een melding bij Veilig Thuis.

| Naam               | Contactgegevens                | Functie                                                                                          |
|--------------------|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Carin Veringa      | 0164 – 672302                  | Directeur                                                                                        |
| Annelies van Kekem | 0164 – 672302                  | Teamleider                                                                                       |
| Karen van Hese     | 0164 – 672302<br>06 - 10248870 | Ondersteuningscoördinator<br>Aanspreekpunt meldcode<br>huiselijk geweld en<br>kindermishandeling |
| Tomas Bergs        | 0164 – 672302                  | Ondersteuningscoördinator                                                                        |

## Hoofdstuk III Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Voordat de ondersteuningscoördinator een besluit neemt tot het doen van een melding bij Veilig Thuis, moeten onderstaande stappen zijn doorlopen.

Alle onderdelen van het stappenplan moeten schriftelijk vastgelegd worden in het leerlingdossier (magister).

### STAP 1 IN KAART BRENGEN VAN SIGNALLEN

- Breng de signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling in kaart en leg ze vast. Zie voor mogelijke signalen **bijlage 1**.
- De gesprekken die worden gevoerd, de stappen die worden gezet alsmede de besluiten die worden genomen op basis van deze signalen moeten worden vastgelegd in het leerlingdossier.

#### *Instructie voor vastlegging in het leerlingdossier:*

De ondersteuningscoördinator benoemt gedurende het gehele proces:

- gebeurtenissen, feiten en signalen;
- hypothesen en veronderstellingen en de status hiervan; en,
- bronnen van vastgelegde informatie afkomstig van derden.
- Let op: de autorisatie van de betreffende logboekitems is voor de teamleider, directeur, mentor en ondersteuningscoördinator. Eventueel kan er in een apart item worden beschreven wat relevante informatie is voor de overige betrokken partijen met de nodige instructies naar de leerling toe, waarin minder of geen details over de situatie van de leerling worden beschreven.

Om signalen op te kunnen vangen moet er zicht zijn op de leerlingen. Omdat in het voortgezet onderwijs de ondersteuningscoördinator niet dagelijks dezelfde leerlingen ziet, zullen signalen veelal komen van andere functionarissen binnen de school. Te denken aan:

- de mentor;
- de verzuimcoördinator;
- de docent;
- de conciërge;
- de teamleider / directie enz.

Om de signalen verder te verduidelijken, kunnen de volgende stappen worden gezet:

- systematisch gesprekken voeren met leerlingen;
- gesprekken voeren met de betrokken collega;
- informatie vanuit het primair onderwijs duidelijk in beeld hebben;
- het gesprek aan gaan met de ouders / leerling over de signalen. Dit kan bijdragen aan de verheldering, bevestiging of ontkrachting van de zorgen die er zijn voor de leerling (**zie stap 3**).

*Toestemming / overleg met de leerling:* Het is van groot belang dat de leerling op de hoogte gebracht wordt van alle stappen die school zet met betrekking tot de zorgelijk signalen. In eerste instantie worden de zorgen gedeeld met de ondersteuningscoördinator. Wanneer de leerling niet wil dat de zorgen gedeeld worden met de ouders, moet hem duidelijk gemaakt worden dat de ouders nodig zijn om tot een oplossing te komen. Er wordt met de leerling (eventueel in bijzijn van ondersteuningscoördinator) besproken welke informatie er wel/niet gedeeld wordt. Er mag nooit worden beloofd dat de professional informatie voor zichzelf houdt.

Als er een vermoeden is van huiselijk geweld of kindermishandeling kan een gesprek met de leerling of ouders mogelijk het risico voor de leerling vergroten. Is dat aan de orde, dan is het verstandig niet gelijk met de ouders in gesprek te gaan en verder te gaan met **stap 2**.

De ouders wordt om toestemming gevraagd voor bespreking in het SOT. Indien ouders geen toestemming geven zal de ondersteuningscoördinator de leerling anoniem bespreken, dit wordt ook gemeld aan de ouders. De weigering is een zorgelijk signaal en wordt meegenomen in de weging (**stap 4**).

Mochten de signalen niet leiden tot een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling, dan kan het stappenplan hier worden beëindigd. Dit wordt schriftelijk vastgelegd.

### STAP 2 COLLEGIALE CONSULTATIE

De signalen die opgevangen worden en leiden tot een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling moeten besproken worden met een deskundige collega. Dit als reden om de situatie beter te kunnen duiden.

*Dit kan onder andere met:*

- de aandachtsfunctionaris binnen de school;
- de teamleider of directeur;
- het SOT (anoniem als er nog geen toestemming is);
- bij Veilig Thuis kan tevens een advies gevraagd worden over het betreffende vermoeden. Dit kan door middel van het aanleveren van anonieme gegevens.

Het betrekken van ouders en leerlingen bij de zorgen, en de terugkoppeling naar degenen die het signaal inbrachten, zijn aandachtspunten bij de bespreking in het intern ondersteuningsoverleg.

#### *Bij specifieke vormen van geweld advies vragen over (de risico's van) vervolgstappen*

Indien er binnen de school onvoldoende specifieke kennis aanwezig is over de aanpak van specifieke vormen van geweld, huwelijksdwang, seksueel misbruik, vrouwelijke genitale verminking en eengerelateerd geweld zal een beroep moeten worden gedaan op specifieke expertise via Veilig Thuis.

Het bovenstaande dient vastgelegd te worden. Mocht het bovenstaande niet leiden tot een verder vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling, dan moet dit ook vermeld worden.

#### STAP 3 GESPREK MET DE LEERLING EN/OF OUDERS

Een afweging wordt gemaakt of het gesprek wordt aangegaan met de leerling alleen, de ouders van de leerling of een gesprek met de leerling en ouders samen.

Het eerste gesprek is vaak alleen met de leerling. Het uitgangspunt is dat ouders worden geïnformeerd over de signalen die school verneemt. Dit is vooral het geval als het kind minderjarig is en de ouder(s) het gezag hebben. Dit informeren van ouders kan achterwege gelaten worden als de veiligheid van de leerling of een andere betrokkene niet gegarandeerd kan worden.

De consultatie bij **stap 2** kan ook gebruikt worden om te bespreken wie het gesprek met de leerling en/of ouders aangaat.

Advies over het voeren van het gesprek kan in eerste instantie worden gevraagd aan een collega, de ondersteuningscoördinator of het SOT, maar er kan ook advies gevraagd worden aan Veilig Thuis (in overleg met de ondersteuningscoördinator).

In het gesprek worden de volgende onderwerpen besproken:

- het doel van het gesprek wordt uitgelegd;
- de signalen, dat wil zeggen de feiten die de ondersteuningscoördinator heeft vastgesteld en de waarnemingen van wat hij heeft gezien worden besproken;
- de leerling en/of ouders wordt gevraagd om een reactie;
- na de reactie kan de ondersteuningscoördinator vertellen wat zijn interpretatie is van hetgeen hij heeft waargenomen en wat de reactie daarop is geweest van degenen die door hem geconsulteerd is.
- wat de volgende stappen zijn.

#### *Geen gesprek met leerling en/of ouders*

Van een gesprek met de leerling en/of ouders kan worden afgezien als:

- er duidelijke aanwijzingen zijn dat door het voeren van het gesprek de veiligheid van de leerling of andere betrokkenen in het geding zou kunnen komen;
- er goede redenen zijn om te vermoeden dat door het aangaan van het gesprek de leerling het vertrouwen in de ondersteuningscoördinator zal verliezen en het contact met de ondersteuningscoördinator verbreekt. Wat tot gevolg heeft dat de leerling uit beeld raakt.

Overigens bestaat er ook een risico op een vertrouwensbreuk tussen de leerling en/of ouders en de ondersteuningscoördinator, als de ondersteuningscoördinator een melding doet bij Veilig Thuis zonder dit te bespreken met de leerling en/of ouders. Een gedegen afweging of er wel of geen gesprek gevoerd moet worden, is dus van zeer groot belang.

De gesprekken worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem. Het betreffende logboekitem staat open voor directie, teamleider(s), mentor en ondersteuningscoördinator. Mochten de gesprekken niet leiden tot een verder vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling, dan moet dit ook vermeld worden.

#### STAP 4 WEEG DE AARD EN ERNST VAN HET GEWELD OF DE KINDERMISHANDELING

De ondersteuningscoördinator zal de signalen, het ingewonnen advies en de informatie uit de gesprekken met de leerling en/of ouders gebruiken om een inschatting te maken over:

- het risico op huiselijk geweld en kindermishandeling; en,
- de aard en ernst van dit geweld.

Deze weging wordt over het algemeen gemaakt in het SOT. In sommige gevallen wordt de weging gedaan in overleg met Veilig Thuis. Vervolgens wordt een afgestemde aanpak vastgesteld en uitgevoerd, gericht op de veiligheid van het kind en de ondersteuning vanuit ouders en het ZuidWestHoek College.

Indien er twijfels bestaan over de risico's, de aard of ernst van het geweld en/of over de te nemen vervolgstappen, moet advies worden gevraagd aan Veilig Thuis.

De weging moet worden vastgelegd. Als de inschatting is dat er geen zorgen zijn over (een dreiging van) huiselijk geweld of kindermishandeling moet dit uitdrukkelijk vermeld worden. Hiermee wordt de meldcode afgesloten. Dit is ook het geval als er bijvoorbeeld kindeigen-problematiek waargenomen is in combinatie met pedagogische onmacht van ouders, maar dit bedreigt niet de (emotionele) veiligheid van de leerling. Deze meldcode leent zich hier niet voor, maar er dient uiteraard wel bekeken te worden welke hulp de school kan bieden.

#### STAP 5 IS EEN MELDING NOODZAKELIJK EN KAN DE SCHOOL ZELF HULP BIEDEN?

Vervolgens moet de ondersteuningscoördinator met het onder geschetste afwegingskader de volgende vragen beantwoorden in deze volgorde:

- Is een melding bij Veilig Thuis noodzakelijk?
- Is zelf passende en toereikende hulp bieden of organiseren mogelijk?

Het melden van mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling is een professionele norm en noodzakelijk in de volgende gevallen:

1. In alle gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid.
2. In alle andere gevallen waarin de ondersteuningscoördinator meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
3. Wanneer de ondersteuningscoördinator, die hulp organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

### ***AFWEGINGSKADER (behorende bij stap 5)***

#### Afweging 1

Is er op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijke geweld en/of kindermishandeling?

**NEE:** Sluit het dossier voor de meldcode onder vermelding van de bevindingen. Organiseer en bied vervolgens hulp aan voor de gesignaleerde, niet tot onveiligheid leidende, problemen. Zorg ook dat hier een evaluatie van beschikbaar komt.

**JA:** Ga verder met afweging 2.

*Toelichting*



Als de inschatting in stap 4 is dat er geen zorgen zijn over (een dreiging van) huiselijk geweld of kindermishandeling moet dit schriftelijk vastgelegd worden. Hiermee wordt het stappenplan van de meldcode afgesloten. Dit is ook het geval als er bijvoorbeeld kindeigen-problematiek waargenomen is in combinatie met pedagogische onmacht van ouders, maar dit niet de (emotionele) veiligheid van het kind bedreigt. Deze meldcode leent zich hier niet voor, maar er dient uiteraard wel bekeken te worden welke hulp de school kan bieden.

### Afweging 2

Is de inschatting dat op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?

**NEE:** Ga verder met afweging 3.

**JA:** Doe een melding bij Veilig Thuis. De stappen 3 tot en met 5 worden dan samen met Veilig Thuis doorlopen.

**LET OP!** Voordat een melding wordt gedaan bij Veilig Thuis, moet eerst hoofdstuk III van deze meldcode geraadpleegd worden.

### Toelichting

Bij **acute onveiligheid** gaat het bijvoorbeeld om (een ernstig vermoeden van) seksueel geweld of (dreiging van) fysiek geweld, zoals het fysiek mishandelen van kinderen.

### Voorbeelden van acute onveiligheid (zeker niet limitatief):

- door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft;
- (ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe;
- vermoeden van seksueel misbruik of seksueel geweld, of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar (denk bijvoorbeeld ook aan de problematiek met loverboys);
- acuut onveilige situatie of zorg dreigt weg te vallen vanwege zelfmoordpoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs (geldt dus ook voor de situatie van ouders); en/of,
- noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld of kindermishandeling.

Bij **structureel onveilige situaties** zijn de volgende drie factoren van belang:

1. *Herhaling van en/of het voortduren van onveilige situaties en/of geweld.*  
Soms stopt het geweld onvoldoende of keert het na verloop van tijd weer terug. Eerder geweld is vaak de grootste voorspeller van herhaling.
2. *Oudersignalen.*  
(Ernstige) problemen bij ouders kunnen een signaal zijn voor huiselijk geweld en/of kindermishandeling, denk aan:
  - psychiatrische problematiek;
  - licht verstandelijke beperking;
  - verslavingsproblematiek; en/of,
  - crimineel gedrag;
  - werkloosheid, financiële problemen;
  - zelf slachtoffer van kindermishandeling geweest;
  - agressief gedrag of eerder geweld gebruikt tegen personen.
3. *Leerlingensignalen.*  
Niet altijd zullen er signalen zijn van leerlingen waaruit voortvloeit dat er sprake is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. De ondersteuningscoördinator wordt geadviseerd om de signalen van de leerlingen niet leidend te laten zijn bij de afweging of er sprake is van structurele onveiligheid. Kijk naar het totaalbeeld om deze afweging te maken.

### Voorbeelden van structureel onveilige situaties (zeker niet limitatief):

- lichamelijk geweld:  
de leerling wordt geslagen, geschopt, geknepen, gebrand etc.
- psychisch geweld:

de leerling wordt afgewezen, aangezet tot afwijkend en/of antisociaal gedrag, gepest, getreiterd, gekleineerd, aan het kind worden extreem hoge eisen gesteld, een juiste vorm van onderwijs wordt onthouden.

- lichamelijke verwaarlozing:  
de leerling wordt (medische) verzorging en/of veiligheid onthouden, de leerling krijgt onvoldoende voedsel en/of kleding.
- emotionele verwaarlozing:  
de leerling wordt geestelijk verwaarloosd, geïsoleerd, genegeerd, genegenheid wordt onthouden en er is te weinig aandacht of tijd voor de leerling.
- seksueel geweld:  
de leerling wordt gedwongen seksuele handelingen te ondergaan, seksuele handelingen uit te voeren, getuige te zijn van seksuele handelingen van anderen of wordt gedwongen te kijken naar pornografisch materiaal;
- en overige vormen van geweld en onveiligheid (zoals eerdergerelateerd geweld).

**Bij leerlingen die uit zichzelf de ondersteuningscoördinator om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling** betekent het veelal dat zij een acute crisis ervaren en vrezen voor hun eigen veiligheid of die van gezinsleden. In dit soort gevallen is het verstandig dat de ondersteuningscoördinator afstemt met Veilig Thuis en de leerling welke vervolgstappen gezet moeten worden. Voornamelijk in de gevallen van huwelijksdwang en eerdergerelateerd geweld.

### Afweging 3

Is de school in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?

**NEE:** Doe een melding bij Veilig Thuis. De stappen 3 tot en met 5 worden dan samen met Veilig Thuis doorlopen.

**JA:** Ga verder met afweging 4.

**LET OP!** Voordat een melding wordt gedaan bij Veilig Thuis, moet eerst hoofdstuk III van deze meldcode geraadpleegd worden.

### *Toelichting*

Om de vraag te kunnen beantwoorden of dat effectieve hulp geboden of georganiseerd kan worden om de dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden, moet aan de volgende vier voorwaarden worden voldaan:

1. De school en betrokken (externe) partijen hebben de focus op stoppen van geweld en (duurzaam) herstel van de veiligheid.
2. Versterken van de veerkracht van de leerling en het herstel van de schade die bij de leerling is veroorzaakt.
3. Een gezamenlijke analyse en plan van de school en betrokken (externe) partijen met alle betrokkenen binnen het gezin waarbij begeleiding en/of hulpverlening op maat is gerealiseerd.
4. Als er meerdere (externe) partijen bij de situatie betrokken zijn, zijn er duidelijk afspraken over samenwerking en casusregie op veiligheid en hulpverlening. Bij complexe problematiek wordt afgestemd met Veilig Thuis.

Als de ondersteuningscoördinator binnen de (samenwerkings)mogelijkheden van de school **onvoldoende**:

- mogelijkheden heeft om zich een actueel beeld van de veiligheid te ontwikkelen en/of;
- zicht kan krijgen op onveilige gebeurtenissen in de voorgeschiedenis en/of van de feiten die ten grondslag liggen aan de mogelijk geconstateerde onveiligheid en/of;
- mogelijkheden heeft om passende en samenhangende hulp te bieden of te organiseren met veiligheid als resultaat,

zal zij een melding moeten doen bij Veilig Thuis.

#### Afweging 4

Aanvaarden de leerling en de ouders hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?

**NEE:** Doe een melding bij Veilig Thuis. De stappen 3 tot en met 5 worden da samen met Veilig Thuis doorlopen.

**JA:** Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.

**LET OP!** Voordat een melding wordt gedaan bij Veilig Thuis, moet eerst hoofdstuk III van deze meldcode geraadpleegd worden.

#### *Toelichting*

Hierbij is het van belang dat de betrokkenen, alle betrokkenen van het gezin, maar ook het (bredere) netwerk van (informele) steunfiguren bereid en in staat zijn de voorgestelde hulp direct aan te gaan.

Als dat niet het geval is, dan zal een melding bij Veilig Thuis moeten worden gedaan. Het betreft situaties waarin hulpverleners, zoals de school, hulp bieden bij zorgen over onveiligheid en deze hulp wordt afgehouden en/of de inzet van het gezin en betrokkene onvoldoende in beeld is.

#### Afweging 5

Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van veiligheid en/of het herstel van de leerling en alle betrokkenen?

**NEE:** (Opnieuw) Melden bij Veilig Thuis.

**JA:** Hulp afsluiten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

**LET OP!** Voordat een melding wordt gedaan bij Veilig Thuis, moet eerst hoofdstuk III van deze meldcode geraadpleegd worden.

#### *Toelichting*

Een (herhaalde) melding bij Veilig Thuis vindt plaats in de volgende gevallen:

- in de situatie waarin de school en hulpverleners hulp bieden bij zorgen over onveiligheid en de hulp binnen de gewenste termijn niet leidt tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en het welzijn van de leerling;
- als de problematiek ernstiger of groter blijkt dan verwacht; en/of,
- als de uitvoering van het hulpverleningsplan is vastgelopen.

Bij de beantwoording van deze vraag is het van belang dat duidelijk is afgesproken met de leerling, het gezin en de hulpverleners (de school en/of externe partijen) aan welke doelen en resultaten gewerkt wordt. Dit kan aan de hand van volgende vragen:

- Door wie en hoe wordt vastgesteld of de veiligheid voldoende is bereikt?
- Hoe wordt de veiligheid gemonitord en gedurende welke periode?

#### STAP 6 Na de melding

Na het doen van de melding bij Veilig Thuis stopt de inzet/betrokkenheid van het ZuidWestHoek College niet. De ondersteuningscoördinator blijft, waar mogelijk, betrokken bij de casus. Per casus wordt afgesproken welke partij de regie heeft. Eventueel met hulp van externe partijen. Ook kan in overleg met Veilig Thuis bekeken worden welke gemeenschappelijke aanpak mogelijk is.

### **Hoofdstuk IV Melding bij Veilig Thuis**

#### *Gesprek met leerling en/of ouders*

De ondersteuningscoördinator zoekt, voordat hij een melding doet bij Veilig Thuis, contact met de leerling en/of de ouders van de leerling. De ondersteuningscoördinator geeft aan dat hij een

melding wil doen, wat dat betekent voor de leerling en/of ouders en met welk doel die melding wordt gedaan. Van dit contact kan worden afgezien als de ondersteuningscoördinator concrete aanwijzingen heeft dat door het voeren van het gesprek de veiligheid van de leerling of van een van de betrokkenen in het geding zou kunnen komen. Ook kan hiervan af worden gezien als de ondersteuningscoördinator goede redenen heeft om aan te nemen dat de leerling de contacten zal verbreken, waardoor hij uit het zicht raakt (zie ook **stap 3** van de meldcode).

#### *Melding op naam of anoniem*

Het uitgangspunt is dat de melding bij Veilig Thuis op naam wordt gedaan.

In sommige gevallen heeft de ondersteuningscoördinator op grond van wettelijke regels het recht om anoniem te blijven ten opzichte van het gezin. Dit is het geval wanneer de bekendmaking van de identiteit:

- een bedreiging vormt of kan vormen voor het kind of voor andere (minderjarige) kinderen in het gezin.
- een bedreiging vormt of kan vormen voor de ondersteuningscoördinator zelf of voor andere medewerkers.

Mocht ervoor worden gekozen om anoniem te melden, dan is het raadzaam te bedenken dat de genoemde zorgen door Veilig Thuis besproken worden met ouders en wellicht daarmee al voldoende in de richting van de melder wijzen.

Bij een melding op naam is het raadzaam om bij Veilig Thuis na te vragen welke informatie zij doorspelen aan het gezin. Wordt de melding één op één, door middel van bijvoorbeeld een afschrift, doorgespeeld aan het gezin of wordt enkel de naam en kort het onderwerp van de melding weergegeven?

Dit is relevant omdat de melding direct, zonder toelichting, bij de ouders terecht kan komen. In dat geval is het van belang om op voorhand rekening te houden met de formulering van de melding bij Veilig Thuis.

Het verslag van Veilig Thuis wordt met school gedeeld ter controle.

Op basis van deze informatie kan een afweging gemaakt worden door wie en op welke manier melding wordt gedaan bij Veilig Thuis.

## **Bijlage: Signalenlijst huiselijk geweld/ kindermishandeling (12-18 jaar)**

Het gebruik van een signalenlijst kan zinvol zijn, maar biedt ook een zekere mate van

schijnzekerheid. De meeste signalen zijn namelijk stressindicatoren, die aangeven dat er iets met de leerling aan de hand is. Dit kan ook iets anders zijn dan kindermishandeling (andere gezinsproblemen, puberteitsproblematiek, overlijden van een familielid, enz.). Hoe meer signalen van deze lijst een leerling te zien geeft, hoe groter de kans dat er sprake zou kunnen zijn van huiselijk geweld/ kindermishandeling.

De signalen die op deze lijst worden vermeld, hebben betrekking op alle vormen van mishandeling (lichamelijke en psychische mishandeling, lichamelijke en psychische verwaarlozing en seksueel misbruik). Om een duidelijk beeld te krijgen van wat er aan de hand zou kunnen zijn, is het van belang de hele context van het gezin erbij te betrekken.

De signalen:

### **Lichamelijk welzijn**

- blauwe plekken, brandwonden, botbreuken, snij-, krab- en bijtwonden
- te dik
- slecht onderhouden gebit
- regelmatig buikpijn, hoofdpijn of flauwvallen
- kind stinkt, heeft regelmatig smerige kleren aan
- oververmoeid
- vaak ziek
- ziektes herstellen slecht
- kind is hongerig
- eetstoornissen
- achterblijvende motoriek

### **Gedrag van het kind**

- timide, depressief
- weinig spontaan
- passief, lusteloos, weinig interesse in spel
- apathisch, toont geen gevoelens of pijn
- in zichzelf gekeerd, leeft in fantasiewereld
- labiel
- erg nerveus
- hyperactief
- negatief zelfbeeld, weinig zelfvertrouwen, faalangst
- negatief lichaamsbeeld
- agressief, vernielzucht
- overmatige masturbatie

tegenover andere kinderen:

- agressief
- speelt weinig met andere kinderen
- vluchtige vriendschappen
- wantrouwend
- niet geliefd bij andere kinderen

tegenover ouders:

- angstig, schrikachtig, waakzaam
- meegaand, volgzaam
- gedraagt zich in bijzijn van ouders anders dan zonder ouders
- agressief

tegenover andere volwassenen:

- angst om zich uit te kleden
- angst voor lichamelijk onderzoek
- verstijft bij lichamelijk contact
- angstig, schrikachtig, waakzaam
- meegaand, volgzaam
- agressief

- overdreven aanhankelijk
- wantrouwend
- vermijdt oogcontact

overig:

- plotselinge gedragsverandering
- gedraagt zich niet naar zijn leeftijd
- slechte leerprestaties
- rondhangen na school
- taal- en spraakstoornissen
- alcohol- of drugsmisbruik
- weglopen
- crimineel gedrag

#### **Gedrag van de ouder**

- onverschillig over het welzijn van het kind
- laat zich regelmatig negatief uit over het kind
- troost het kind niet
- geeft aan het niet meer aan te kunnen
- is verslaafd
- is ernstig (psychisch) ziek
- kleedt het kind te warm of te koud aan
- zegt regelmatig afspraken af
- houdt het kind vaak thuis van school
- heeft irreële verwachtingen van het kind
- zet het kind onder druk om te presteren

#### **Gezinssituatie**

- samengaan van stressvolle omstandigheden, zoals slechte huisvesting, financiële problemen en relatieproblemen
- sociaal isolement
- alleenstaande ouder
- partnermishandeling
- gezin verhuist regelmatig
- slechte algehele hygiëne

#### **Signalen specifiek voor seksueel misbruik**

##### **Lichamelijk welzijn**

- verwondingen aan geslachtsorganen
- vaginale infecties en afscheiding
- jeuk bij vagina of anus
- pijn in bovenbenen
- pijn bij lopen of zitten
- problemen bij plassen
- urineweginfecties
- seksueel overdraagbare aandoeningen
- (angst voor) zwangerschap

##### **Gedrag van het kind**

- drukt benen tegen elkaar bij lopen
- afkeer van lichamelijk contact
- maakt afwezige indruk bij lichamelijk onderzoek
- extreem seksueel gekleurd gedrag en taalgebruik
- veel wisselende seksuele contacten met leeftijdgenoten
- zoekt seksuele toenadering tot volwassenen
- prostitutie<sup>4</sup>

